

TÝDEN V EU

Týdenní monitoring událostí v EU Sekce pro evropské záležitosti

EUROSKOP.CZ

www.vlada.cz

Číslo 449

1. listopadu 2021

V tomto čísle naleznete

Úvodník

Balíček Basel III

Zpráva o energetické unii

Zasedání Rady pro energetiku

Debaty o kyberbezpečnosti

Legální migrace do EU

Schválené rámcové pozice

Program evropských institucí

Úvodník

Milé čtenářky a čtenáři,

první listopadový týden se ponese ve znamení konference OSN o změně klimatu COP26, kterou hostí skotské Glasgow a jejíž konání bylo o rok posunuto kvůli pandemii covidu-19. Konference probíhá od 31. října do 12. listopadu a zahájil ji summit světových lídrů 1. a 2. listopadu, kterého se účastní také předseda vlády ČR Andrej Babiš a ministr životního prostředí Richard Brabec.

Delegaci EU na konferenci COP26 vede předseda Evropské rady Ch. Michel, předsedkyně Komise Ursula von der Leyenová a slovinský premiér Janez Janša, který zastupuje předsednické Slovinsko. EU má pro konferenci COP26 společný postoj, který schválila Rada pro životní prostředí 6. října a doplňuje ho mandát pro vyjednáva-

če EU, pokud jde o finanční aspekty, který přijala Rada pro hospodářské a finanční věci 5. října. Co obecný postoj EU pro konferenci COP26 obsahuje? V první řadě apeluje na všechny strany Rámcové úmluvy OSN o změně klimatu, aby předložily ambiciózní vnitrostátně stanovené příspěvky a uznaly potřebu společně zintenzivnit úsilí o přizpůsobení se změně klimatu. Dále potvrzuje pokračující odhodlání EU a jejích členských států coby největších světových poskytovatelů finančních prostředků na opatření v oblasti klimatu zintenzivnit mobilizaci mezinárodních finančních prostředků na opatření v této oblasti. Zároveň vyzývá další rozvinuté země, aby zvýšily své příspěvky v rámci kolektivního cíle rozvinutých zemí, kterým je do roku 2020 a poté až do roku 2025 společně mobilizovat 100 miliard dolarů ročně.

Rada EU nemá tento týden na programu žádná zasedání, pokračovat v nich bude příští týden, kdy se setkají ministři financí a ministři obchodu. Také Evropský parlament tento týden nezasedá, poslanci ho mají vyhrazený pro takzvanou vnější parlamentní činnost. Příští týden je pak kromě práce ve výborech čeká dílčí plenární zasedání v Bruselu.

V tomto čísle newsletteru si kromě detailů ze zasedání Rady EU z minulého týdne můžete přečíst více o bankovním balíčku 2021, který Komise přijala ve středu 27. října a který je mimo jiné posledním krokem k provedení mezinárodní dohody Basel III. Jejím cílem je učinit banky odolnějšími vůči možným hospodářským otřesům. Připraven je pro vás také článek o Zprávě o energetické unii nebo reportáže z debat Evropského parlamentu o kyberbezpečnosti a legální migraci.

Balíček Basel III > Komise

Komise 27. října uveřejnila legislativní návrh - revizi směrnice a nařízení o kapitálových požadavcích. Tento legislativní návrh bude do evropského práva implementovat zbývající část mezinárodního standardu pro posílení bank, známý jako Basel III. EU již většinu pravidel obsažených v dohodě zavedla, což vedlo k mnohem silnější kapitalizaci bankovního sektoru EU. I díky tomu, zůstaly evropské banky během krize covidu-19 odolné, což dokládá skutečnost, že nadále po-

skytovaly úvěry.

Součástí balíčku je zejména samotné provedení dohody Basel III zaměřené na posílení odolnosti vůči hospodářským otřesům, a to prostřednictvím úpravy standardizovaného přístupu k měření rizika.

Cílem návrhu je zejména zajistit, aby v tzv. interních modelech, které banky používají k výpočtu svých kapitálových požadavků, nebyla podceňována rizika. /Pokr. na s. 2./

Tím se zajistí, že banky budou mít na pokrytí těchto rizik dostatečný kapitál. Díky tomu bude jednodušší srovnávat kapitálové poměry založené na riziku mezi jednotlivými bankami, což pomůže obnovit důvěru v tyto poměry a potažmo i ve **stabilitu celého sektoru**. Cílem návrhu je posílit odolnost, aniž by to vedlo k výraznému zvýšení kapitálových požadavků. Návrh omezuje celkový vliv na kapitálové požadavky na úroveň, která je bezprostředně nezbytná, čímž se zachová konkurenceschopnost bankovního sektoru EU.

Návrh Komise by měl přispět i k **ekologické transformaci**, ukládá totiž bankám povinnost, aby v rámci svého systému řízení rizik systematicky zjišťovaly, zveřejňovaly a řídily tzv. rizika ESG. To zahrnuje pravidelné zátěžové testy v oblasti klimatu prováděné jak orgány dohledu, tak bankami. Orgány dohledu budou muset posuzovat rizika ESG v rámci svých pravidelných kontrol. Všechny banky budou muset rovněž zveřejňovat i to, do jaké míry jsou rizikům ESG vystaveny. Aby se předešlo nadměr-

né administrativní zátěži pro menší banky, budou pravidla pro zveřejňování přiměřeně odstupňovaná.

V neposlední řadě navrhovaný balíček by měl poskytovat orgánům dohledu účinnější nástroje, které budou moci využívat při **dohledu nad bankami EU**. Komise navrhuje jasný, spolehlivý a vyvážený soubor požadavků na způsobilost a bezúhonnost, jejichž prostřednictvím orgány dohledu posuzují, zda mají vedoucí pracovníci dovednosti a znalosti nezbytné pro řízení banky. Orgány dohledu budou mít dle návrhu nyní rovněž lepší nástroje pro dohled nad společnostmi poskytujícími finanční technologie, včetně dceřiných společností bank. Tento zdokonalený soubor nástrojů zajistí řádné a obezřetné řízení evropských bank. /M. Ondičová/

Zpráva o energetické unii > Komise

Dne 26. října Komise publikovala svou každoroční zprávu Stav energetické unie, tentokrát za rok 2020.

Jedním ze zásadních výsledků popsanych ve zprávě byl **pokles v objemu skleníkových plynů** do ovzduší o celých 31 % oproti roku 1990. Tento optimistický výsledek je ale spíše důsledkem pandemie, která výrazně snížila spotřebu energií. Právě primární spotřeba energie klesla až o 1,9 %. Rovněž v 2020 obnovitelné zdroje (38 %) poprvé předstihli fosilní paliva (37%) jako primární zdroj elektrické energie.

Na druhou stranu ale **energetická závislost EU vzrostla**. V roce 2018 byla na úrovni 58,2 %, v roce 2019 už to bylo 60,6 %, což je nejvyšší podíl za posledních 30 let.

Zasedání Rady pro energetiku > Rada

V úterý 26. října proběhlo zasedání mimořádné Rady pro energetiku. Delegaci České republiky vedl místopředseda vlády a ministr průmyslu a obchodu a dopravy Karel Havlíček.

Jediným tématem diskuze ministrů byla **otázka vysokých cen energií** a možných středně a dlouhodobých opatření, která by měla být přijata na evropské úrovni za účelem zamezení opakování podobně nekontrolovaného růstu cen energií.

Diskuze se odehrávala na základě Sdělení o vysokých cenách energií zveřejněném Komisí 13. října a závěrů Evropské rady přijatých 22. října. Slovinské předsednictví k diskuzi připravilo podkladový dokument, ve kterém se

členských států dotázalo na **možnost přijetí opatření na úrovni EU**, která by doplnila krátkodobá opatření přijímaná jednotlivými členskými státy, jež mají minimalizovat dopady růstu cen energií na zranitelné skupiny. Druhá otázka pak směřovala na **dostatečnost středně a dlouhodobých opatření**, která Komise navrhuje ve svém Sdělení. Neformální oběd vedoucích delegací, jehož se účastnila komisařka pro energetiku Kadri Simsonová, nabídl příležitost diskutovat o zajištění bezpečnosti dodávek zemního plynu s ohledem na blížící se topnou sezónu. Dalšími tématy byla také možná středně a dlouhodobá opatření a chystaný dekarbonizační balíček, který by měla Komise zveřejnit v prosinci tohoto roku. /F. Mocák/

Debata o kyberbezpečnosti > Evropský parlament

Výbor pro průmysl, výzkum a energetiku (ITRE) Evropského parlamentu přijal 28. října zprávu k návrhu směrnice o opatřeních k zajištění vysoké společné úrovně kybernetické bezpečnosti v Unii.

Návrh je součástí balíčku opatření, která mají **zlepšit odolnost veřejných a soukromých subjektů**, příslušných orgánů a Unie jako celku v oblasti kybernetické bezpečnosti a ochrany kritické infrastruktury a jejich schopnost

reagovat na bezpečnostní incidenty.

Výbor ITRE v uplynulém týdnu přijal svůj postoj ke směrnici o opatřeních k zajištění vysoké společné úrovně kybernetické bezpečnosti v Unii (NIS2), která nahrazuje původní směrnici o bezpečnosti sítí a informačních systémů (NIS1).

/Pokr. na s. 3/

NIS2 si klade za cíl zvýšit úroveň odolnosti informačních sítí a systémů napříč celou Unií, snížit nerovnosti v kybernetické odolnosti v rámci vnitřního trhu u subjektů regulovaných původní směrnici NIS a zlepšit společné situační povědomí a kolektivní schopnosti k přípravě a reakci na kybernetické hrozby.

Ke splnění cílů směrnice se kromě stávajících nástrojů (jako je stanovení povinnosti určitým subjektům **přijmout bezpečnostní opatření a hlásit incidenty** nebo stanovení povinností směřujících vůči členským státům přijmout národní strategie kybernetické bezpečnosti či určit vnitrostátní orgány k plnění úkolů v oblasti kybernetické bezpečnosti) v NIS2 objevují některé nové prvky. Jedná se například o koordinované zveřejňování informací o zranitelnostech, národní plány reakce na krizi a kybernetické bezpečnostní incidenty, Evropskou síť styčných organizací pro řešení kybernetických krizí, zprávu o stavu kybernetické bezpečnosti v Unii, mechanismus vzájemného hodno-

cení, koordinované posouzení rizik bezpečnosti dodavatelských řetězců v kritických sektorech nebo povinné použití evropských systému certifikace kybernetické bezpečnosti.

Výbor ITRE v přijaté zprávě zmiňuje, že se evropské policejní síly setkávají s **prudkým nárůstem případů kyberkriminality**. Jedná se zejména o trestnou činnost související s pokročilými technologiemi, trestnou činnost prováděnou kybernetickými prostředky nebo podvody ransomwareových gangů. Ve svém postoji ITRE navrhuje některé dílčí změny týkající se působnosti návrhu Komise. Podle výboru ITRE by rovněž nemělo být povinné podávání zpráv o možných incidentech. Zpráva též vybízí členské státy EU k vypracování národních strategií kybernetické bezpečnosti pro aktivní kybernetickou obranu. /J. Linková/

Debata o legální migraci > Evropský parlament

Poslanci ve výboru pro občanské svobody, spravedlnost a vnitřní věci (LIBE) 27. října v přijatém usnesení vyzvali Komisi, aby připravila nová pravidla pro legální přijetí přistěhovalců tak, aby Evropa mohla reagovat na své budoucí demografické potřeby a aby se mohla zaplnit volná místa v některých klíčových odvětvích.

Přijaté usnesení obsahuje několik stěžejních bodů, které poslanci vnímají jako klíčové pro **vytvoření funkčního imigračního systému v EU** reagujícího na potřeby ekonomiky a zároveň chránícího práva nově příchozích. Poslanci například navrhuji vytvořit evropskou databázi propojující žadatele ze třetích zemí s relevantními evropskými zaměstnavateli. Dále navrhuji vytvoření speciálního

pracovního víza pro podnikatele a kulturní pracovníky, kteří by mohli pracovně jezdit do EU a zpět např. po dobu pěti let. V závěru usnesení vyzývají poslanci ke změnám v současných migračních pravidlech EU tak, aby mohli občané třetích zemí s platným pracovním povolením cestovat za prací napříč celou EU.

Poslanci také navrhli snížení období na dosažení trvalého pobytu v EU z pěti let na tři. Velvyslanectví členských států EU by měly tyto změny jasně komunikovat na veřejnosti v třetích zemích tak, aby se o nich dozvědělo co nejvíce kvalifikovaných lidí. Návrh bude z výboru postoupen na plénum Evropského parlamentu, které se jím bude zabývat na svém zasedání koncem listopadu.

/J. Janek/

Schválené rámcové pozice > Rámcové pozice

Sdělení Komise Evropskému parlamentu, Evropské radě, Radě, Evropskému hospodářskému a sociálnímu výboru a Výboru regionů: **Představení HERA – Evropského úřadu pro připravenost a reakci na mimořádné situace v oblasti zdraví, další krok k dokončení Evropské zdravotní unie** (vypracovalo Ministerstvo zdravotnictví)

Návrh nařízení Rady o rámci opatření k zajištění krizových protiopatření v oblasti zdravotnictví v **případě mimořádné události v oblasti veřejného zdraví na úrovni Unie** (vypracovalo Ministerstvo zdravotnictví)

Program evropských institucí od 2. až 8. listopadu > Informace

Zasedání Euroskupiny dne 8. listopadu

Euroskupina se bude zabývat makroekonomickým vývojem, včetně inflace, a politickými výhledy v eurozóně.

Týden v Evropské unii

Týdenní monitoring událostí v EU Sekce pro evropské záležitosti Úřadu vlády ČR

Číslo 449, týden od 25. až do 31. října 2021 * Šířeno výhradně v elektronické podobě * Přípravují pracovníci Sekce pro evropské záležitosti Úřadu vlády ČR * Editor: David Březina * Kontakt: newsletter@vlada.cz